

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE ON
"ACTUAL PROBLEMS OF DIGITAL AND
INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE
CONTINUING EDUCATION SYSTEM"

“UZLUKSIZ TA’LIM TIZIMIDA RAQAMLI VA
INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING
DOLZARB MUAMMOLARI” MAVZUSIDA
XALQARO ILMIY-AMALIY ANJUMAN
MATERIALLARI

GULISTON

2024-YIL 22-23-NOYABR

UDK: 37.013

KBK: 74.0

U – 11

DOI:

“Uzluksiz ta'lim tizimida raqamli va innovatsion texnologiyalarning dolzarb muammolari” mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari (23-noyabr 2024-yil) – T.: Guliston, 2024

Ushbu to'plamga 2024-yil 22-23-noyabr kunlari Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Pedagogika va psixologiya”, “Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi” kafedralarida “Uzluksiz ta'lim tizimida raqamli va innovatsion texnologiyalarning dolzarb muammolari” mavzusidagi ilmiy-amaliy anjuman qatnashchilarining ma'ruza materiallari kiritilgan. Ilmiy-amaliy anjuman materiallari to'plamida respublikamiz va xorijiy soha mutaxassislari, professor-o'qituvchilar, ilmiy tadqiqotchilar, magistrlar, doktorantlar, talabalarning ilmiy maqolalari o'rin olgan.

Taqrizchilar:

Yo.A.Nurumbekova – Pedagogika fanlari nomzodi, dotsent

D.M.Elmuratova – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD), dotsent

Mas'ul muharrir:

R.N.Ergashev – Pedagogika fanlari nomzodi, professor v.b.

N.T.Misirova – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD), dotsent v.b.

Tashkilotchilar:

S.I.Qulmamatov – “Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi” kafedrası mudiri, p.f.n., dotsent

G.B.Kurbanova – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD), dotsent v.b.

Guliston davlat pedagogika instituti Pedagogika fakulteti “Pedagogika va psixologiya” hamda “Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi” kafedralarining barcha professor-o'qituvchilari

Mas'ullar:

D.A.Utanbayeva – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori(PhD)

J.A.Ro'zimatov – “Maktabgacha va boshlang'ich ta'lim metodikasi” kafedrası stajyor-o'qituvchisi

To'plamda nashr etilgan maqola va tezislardagi ma'lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas'uldirlar.

yoshida turli xil usullardan foydalangan holatda amalga oshirish, kelajakda ushbu tilni o'rganish uchun asosiy poydevorni yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Мокерова Н. С., Протасова Е. В. Игра, познаем мир // Современное дошкольное образование: опыт, проблемы и перспективы: сборник научно-методических статей. Йошкар-Ола: Поволжский государственный технологический университет, 2014. С. 116–123.
2. Сластенин В. А. Педагогический процесс как система и целостное явление. -М.: Издат. дом МАГИСТР-ПРЕСС, 2000. С. 195–219.

TARBIYA DARSLARINI TASHKIL ETISHDA O'QITUVCHIGA QO'YILADIGAN TALABLAR

Sheraliyeva Nasiba Alimkulovna

Guliston davlat pedagogika instituti mustaqil
izlanuvchisi
nasibasheraliyeva23@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada tarbiya darslarini tashkil etishda o'qituvchiga qo'yiladigan talablar tarbiya darslarning umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'tilish jarayonini va o'quvchilarning qay darajada o'zlashtirishini bilish maqsadida o'quvchilarni bilim ko'nikma va malakalarni nazorat qilish hamda "Tarbiya" fanini o'qitish jarayonida o'quvchilarning milliy qadriyatlarga qiziqishlarini rivojlantirish metodikasini takomillashtirishda "Tarbiya" fanini o'qitish jarayonida umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilarida milliy qadriyatlarga qiziqishlarini shakllantirish bo'yicha falsafiy, psixologik, pedagogik, didaktik, metodik, adabiyotlarni tahlil qilish. "Tarbiya" fanini o'qitish asosida umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilarida milliy qadriyatlarga qiziqishlarini shakllantirishning didaktik ta'minotini takomillashtirish va umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilarining o'quv-tarbiyaviy jarayonlarini kompetentsiyaviy yondashuv asosida takomillashtirish" hamda o'quvchilariga tarbiya darslarini samarali tashkil etishda o'quvchilarning kereaktiv fikri haqida fikr yuritilgan.

Kalit so'z: Tarbiya, o'qitish, metodik, iste'dod, texnologiya, pedagogik, psixologik, samarador, uzluksiz, kompetentsiya, mas'uliyat.

Annotation: in this article, the requirements for the teacher in the organization of educational dars in order to find out the transition process of educational classes in general secondary schools and the degree to which students master, control cognitive skills and abilities of students and improve the methodology for developing interests of students in national values in the process of teaching "educational", analysis of psychological, pedagogical, didactic, methodological, literature. Based on the teaching of the subject "education", students of general Secondary Education Schools thought about improving the didactic provision of the formation of their interest in national values and improving the educational processes of students of general secondary education schools on a competency approach", as well as the kereactive opinion of learners in the effective organization of educational classes for students.

Keywords: upbringing, teaching, methodical, talent, technology, pedagogical, psychological, effective, continuous, competence, responsibility.

O'qituvchi barkamol avlodni tarbiyalash jarayonida ishtirok etar ekan, nafaqat ma'naviy-axloqiy madaniyati bilan atrofdagilarga o'rnak bo'lishi, shu bilan birga, pedagogik mahoratini namoyon eta olishi, etuk pedagog sifatida malakali kadrlarni tayyorlash ishiga o'zining munosib hissasini qo'shishi zarur. Mamlakatimizda olib borilayotgan ta'lim islohotlari, ilm-fan, texnologiya sohalarida erishilayotgan yutuqlar uzluksiz ta'lim tizimining barcha bosqichlarida o'qitilayotgan fanlarni optimallashtirish va yangi fanlarni o'qitishni taqozo etmoqda.

Bu kabi o'quv fanlarining o'qitilishidagi talablardan eng muhimi – ularning mazmunida mavjud ilmiy bilimlar o'z ifodasini topibgina qolmay, shu bilan birga mamlakatimizda amalga

oshirilayotgan islohotlarni mazmun-mohiyatini xususan ta'lim sohasida olib borilayotgan davlat siyosatining asosiy tamoyillarini ham ochib berish hisoblanadi. Prezidentimiz mamlakatimiz mustaqilligining yigirma to'qqiz yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi nutqida O'zbekistonda yangi bir uyg'onish – Uchinchi Renessans davriga poydevor yaratilayotganini alohida ta'kidlab o'tdi. “Xalqimizning ulug'vor qudrati jo'sh urgan hozirgi zamonda O'zbekistonda yangi bir uyg'onish – Uchinchi Renessans davriga poydevor yaratilmoqda”, desak, ayni haqiqat bo'ladi.

Har qanday mustaqil davlat mustahkam ma'naviy poydevorga ega bo'lgandagina yuksak taraqqiyotga erisha oladi. Farzandlarimizning iste'dod va qobiliyati, ezgu intilishlarini to'liq ro'yobga chiqarish, ijtimoiy faolligini oshirish, hayotda munosib o'rin egallashlari uchun barcha imkoniyatlarni yaratib berish bundan buyon ham bosh maqsadimiz bo'lib qoladi. Shu maqsadda biz —Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiyasi doirasida umumta'lim maktablarida birinchi marta —Tarbiya fanini joriy etmoqdamiz - deb ta'kidlab o'tgan edi. Darhaqiqat, uzoq yillar davomida tarbiya ta'limdan bo'sh vaqtida amalga oshiriladigan qo'shimcha yuklamaga – ikkinchi darajali ishga aylanib, uzuq -yuluq jarayon bo'lib kelganligi hamda jamiyatning pedagogik madaniyati pasayib, maktabgacha ta'lim, maktab pedagoglari, ota-onalarning tarbiyaga oid pedagogik-psixologik bilimlari zamon talablariga javob bermay qoldi.

Tarbiyada yo'l qo'yilgan xatolar asoratlari kundalik hayotda, ommaviy axborot vositalarida, ijtimoiy tarmoqlarda keng muhokama qilinib, jamoatchilikning haqli e'tirozlariga sabab bo'ldi. Masalaning yana bir tomoni oliy ta'lim muassasalarida zamon talablariga javob beradigan, yuqori malakali tarbiyachi pedagoglarni tayyorlash ishining sustlashib ketgani bilan bog'liq. Chunki, yosh avlodni tarbiyalashda ma'lum malaka va kompetentsiyalarni egallamay turib, bunday mas'uliyatli ishga kirishishning o'zi maqsadga muvofiq emas.

Shunday bir vaziyatda O'zbekiston Respublikasi Prezidentining “Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha choratadbirlar to'g'risida”gi 2019 yil 3 maydagi PQ-4307-sonli qarori ijrosini ta'minlash, shuningdek, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31 dekabrda “Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlar to'g'risida”gi 1059-sonli qarorining chiqishi bu millat kelajagi, millat ma'naviy taraqqiyoti uchun bir o'ziga hos tarixiy voqelik bo'ldi. Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiyasining asosi milliy tarbiyamiz, Unsur al Ma'naviy, Yusuf Xos Hojib, Abu Rayhon Beruniy, Imom Buxoriy, Alisher Navoiy, Husayn Voiz Koshifiy, Abu Nasr Forobiy, Abdulla Avloniy, Mahmudxo'ja Behbudiy, Abdurauf Fitrat kabi ulug' mutafakkirlarimizning ma'naviy-ilmiy merosiga asoslangan. Ayni vaqtda dunyoning rivojlangan davlatlari tajribasida sinovdan o'tgan zamonaviy tarbiya texnologiyalaridan foydalanish Kontseptsianing zamon bilan hamnafasligini ta'minlaydi.

Uzluksiz ma'naviy tarbiya Konsepsiyasida dunyo pedagogik tajribasi va yutuqlarini mujassam etganligi alohida ta'kidlandi. Jumladan, Evropa Ittifoqining tarbiyaviy tavsiyalari, AQSh tajribasidan shaxs erkinligi, tadbirkorlik, muvaffaqiyatga erishishga intilish, Janubiy Koreyada yoshlar ongiga urf-odatlar, axloqiy ideallarni singdirish, Yaponiyaning —xarakterni shakllantirishga yo'naltirilgan ta'lim, Xitoyning yaxshilik, to'g'rilik, poklik, donolik va ishonchlilik kabi fazilatlarini tarbiyalashga qaratilgan pedagogik tajribalari o'rganilgan.

Konsepsiyada O'zbekistonda yoshlar tarbiyasini zamonaviy asosda ilmiytexnologik isloh qilish borasida olib borilayotgan ishlar va uni bugungi kun ehtiyojlaridan kelib chiqqan holda ilmiy asoslangan tayanch kompetentsiyalar, fazilatlar asosida shakllantirish ishiga katta ahamiyat berilgan. Buning uchun oila, maktabgacha ta'lim, umumiy o'rta, o'rta maxsus kasb-hunar, oliy ta'lim muassasalari, mahallalarning ijtimoiy-pedagogik hamkorlikni yangi darajaga ko'tariladi. Prezidentimiz O'zbekistonni rivojlangan davlatlar darajasiga ko'tarish uchun fuqarolarning faolligiga erishish muhim omil ekanligiga e'tiborni qaratdi. Ushbu maqsadni amalga oshirish uchun fikrlashi, hayotga munosabati butunlay o'zgacha bo'lgan yangi avlodni tarbiyalash, ta'lim-tarbiya berish vazifasi muhimdir.

Bu borada mamlakatimizda qisqa davr ichida amalga oshirilgan ishlar, xususan, maktabgacha ta'lim, umumiy o'rta-ta'lim, oliy ta'limdagi islohotlar yangi avlodni tarbiyalash

asoslarini mustahkamlamoqda. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020 yil 6 iyuldagi 422-sonli "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida «Tarbiya» fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilindi. Qaror doirasida 2020-2023 yillarda respublika oliy ta'lim muassasalarining «Boshlang'ich ta'lim», «Tarix» (mamlakatlar va mintaqalar bo'yicha), «Tarix o'qitish metodikasi», «Filologiya va tillarni o'qitish: O'zbek tili», «O'zbek tili va adabiyoti», «Milliy g'oya, ma'naviyat asoslari va huquq ta'limi», «Pedagogika va psixologiya», «Dinshunoslik» va Islomshunoslik (Islom tarixi va manbashunosligi)», «Psixologiya (Din sotsiopsixologiyasi)» ta'lim yo'nalishlari bitiruvchilariga umumiy o'rta ta'lim maktablarida «Tarbiya» fanini o'qitish huquqi berilishi yuzasidan zarur choralarni ko'rsin va mazkur ta'lim yo'nalishlari o'quv rejalariga 2020-2021 o'quv yilidan boshlab tegishli o'zgartirishlar kiritishni rejalashtirilgan bo'lib, bu borada muayyan ishlar amalga oshirildi. Bugungi kunda jamiyatda ijtimoiy birdamlik hissini mustahkamlash, xalqimiz turmushini har tomonlama yuksaltirishga xizmat qiladigan ezgu g'oyalar atrofida yosh avlodni birlashtirish ta'lim tizimi oldida turgan eng dolzarb masalalardan biridir. Albatta, bu o'z-o'zidan amalga oshib qolmaydi, buning uchun avvalo mavjud holatni hisobga olgan holdi tizimli endashuv zarur. Shuning uchun —Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiyasi doirasida umumta'lim maktablarida birinchi marta —Tarbiya fani joriy etildi.

Tarbiya fanni o'qitishdan maqsad —o'quvchilarni kelajak avlodni ma'naviy yuksad fizilatlar egasi qilib tarbiyalashda innovatsion tarbiya texnologiyalarini qonuniyatlarini, jahon tarbiya kontseptsiyalari namunalarining qiyosiy tahlili, ta'lim muassasalarida tarbiya fanini o'qitishning shakl, metod va vositalarini o'rgatishdan iborat. Fanning vazifasi esa — talabalarga tarbiya fanini o'qitishning nazariyilmiy, amaliy va metodologik asoslari haqida bilim berish, tarbiya fanini o'qitish ijtimoiy zarurat sifatida ilmiy-amaliy asoslash, fanni o'qitishda innovatsion ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning sifat samaradorligini oshirishga oid bilim, ko'nikma va malakalarini shakllantirishdan iborat.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining —Oliy ta'lim tizimini yanada rivojlantirish chora — tadbirlari to'g'risidagi qarorida: —Har bir oliy ta'lim muassasasi jahonning yetakchi ilmiy-ta'lim muassasalari bilan yaqin hamqorlik aloqalari o'rnatish, o'quv jarayoniga xalqaro ta'lim standartlariga asoslangan ilg'or pedagogik texnologiyalar, o'quv dasturlari va o'quv-uslubiy materiallarini keng joriy qilish, o'quv-pedagogik faoliyatga, master-klasslar o'tkazishga, malaka oshirish kurslariga xorijiy xamkor ta'lim muassasalaridan yuqori malakali o'qituvchilar va olimlarni faol jalb qilish ta'kidlanganligi muhim ahamiyatga ega bo'ldi.

O'zbekiston Respublikasi milliy va ma'naviy-ma'rifiy taraqqiyotining muvaffaqiyatlarini belgilab beruvchi, bu tub vazifalarning bosh harakatlantiruvchi kuchi innovatsion pedagogik texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etishdan iborat. Bunda avtoritar pedagogikadan voz kechib, innovatsion texnologiyasini qabul qilishimiz kerak bo'ladi. Hozirgi vaqtda O'zbekistonda ta'lim va tarbiyaning bosh maqsadi va mazmuni tubdan yangilandi. Shu sababli, O'zbekiston Respublikasida oliy va o'rta maxsus o'quv yurtlarida innovatsion texnologiyalarni samarali joriy etishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Oliy ta'lim tizimida tarbiya fanini o'qitishda quyidagilar inobatga olinishi lozim: Birinchidan, tarbiya har qanday jamiyat va har qanday mamlakat hayotida hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Yosh avlodning, umuman, jamiyat a'zolarining tarbiyasi bilan yetarlicha shug'ullanmagan mamlakat turg'unlik va inqirozga mahkumdur. Negaki, o'sishi va rivojlanishi uchun har qanday jamiyatda ham moddiy va ma'naviy boyliklar ishlab chiqarish, to'htovsiz ravishda yuksalib borishi lozim.

Ikkinchidan, tarbiya fanini o'qitish jarayonida o'quvchilarning hayoti va faoliyatini pedagogik jihatdan to'g'ri uyushtirish g'oyat muhimdir. Faoliyat jarayonida talaba tashqaridan kelayotgan axborot xurujlariga, tarbiyaviy ta'sirlarga nisbatan ma'lum munosabatda bo'ladi. Bu munosabat shaxsning ichki ehtiyoj va xohishlarini ifodalaydi. Psixolog va pedagoglarning tadqiqotlari shaxsga tashqi omillarning (xoh salbiy, xoh ijobiy) ta'siri bolaning ularga munosabatiga bog'liqligini ko'rsatadi. O'quvchilar faoliyatini uyushtirishgina emas, balki tarbiyalanuvchining bu faoliyatga nisbatan turli kechinmalarni qanday anglashi, baholashi, his qilishi, ulardan o'zi uchun nimalarni olayotganligini bilishi zarur. Oliy ta'lim tizida o'qitiladigan

tarbiya fanida bo'lajak o'qituvchilarning ma'naviy, mafkuraviy, ijtimoiy, siyosiy, huquqiy bilimlar bilan qurollanishi zarur. Chunki u yosh avlod ongu tafakkurini, tarbiyasi o'z bilimlari asosida shakllantiradi.

Uchinchidan, tarbiya fanini o'qitish jarayonida talabaning ongigina emas, balki his-tuyg'ularini ham o'stirib borish, unda jamiyatning shaxsga qo'yadigan axloqiy talablariga muvofiq keladigan xulqiy malaka va odatlarini rivojlantirish lozim. Bunga rishish uchun o'qituvchi o'qituvchining ongi, hissiyoti, tafakkuri va irodasiga ta'sir etib boradi. Agar bularning birortasi e'tibordan chetda qolsa, maqsadga erishish qiyinlashadi. Tarbiya jarayonini o'qituvchi boshqaradi, u o'quvchilar faoliyatini belgilaydi, ularning ijtimoiy jarayonda ishtirok etishlari uchun shart-sharoit yaratadi.

To'rtinchidan, oliy ta'lim tizimida o'qitilayotgan —Tarbiya fanni o'zlashtirish natijasida o'qituvchi bilishi lozim bolgan bilimlar majmui ham aniqlashtirib olinishi lozim. Tarbiya fanining Davlat ta'lim standartlari, o'quv dasturlari, me'yoriy-huquqiy asoslari, ushbu fanini o'qitishning ilmiy, diniy, badiiy va falsafiy asoslari, o'qitishdagi yangicha yondashuvlar; Zamonaviy tarbiyashunoslikning globallashuv, o'zaro integratsion va axborot texnologiyalari rivojlangan jarayonidagi muammolari, vazifalari va ularning echimlari, tarbiyaviy jaraenlar, uni tashkil etishda milliy tajriba, ma'naviy merosdan samarali foydalana olish hamda yuksak ma'naviyatli pedogok kadrlarni shakllantirish, ta'lim tizimi faoliyatini ta'minlashning me'yoriy-huquqiy hujjatlari, yoshlarda huquqiy ong va madaniyatni shakllantirish kabilarni bilishi kerak.

Beshinchidan, talabalar tarbiya fani o'rganish mavzusiga kiritgan muammolarini idrok etish, tarbiyani mustahkamlashda milliy tarbiya mezonlarini qo'llay bilish, atrofida sodir bo'layotgan jarayonlarga o'z munosabatini bildira olish, jamiyat va inson hayotida tarbiyaning o'rnini anglash va bugungi kunda ta'lim tarbiya jaraenida sodir bo'layotgan voqealarni baholay olish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. Shuningdek, O'zbekistonning ta'lim-tarbiya siyosatini bilish, tarbiya jarayonida ma'naviy-milliy va umuminsoniy qadriyatlar, mezon va tamoyillarlar bo'yicha o'z qarashlarini ilmiy asoslashni va ifodalashni bilish, milliy tarbiya talablariga amal qiladigan faol haetiy duneqarash kabi malakalarga ega bo'lishi kerak.

Xulosa qilib aytganda, ta'lim-tarbiya hamjihatlikda, hamkorlikda olib boriladigan jarayon. Bu erda oliy ta'lim tizimida tahsil olayotgan bo'lajak o'qituvchimurabbiyning alohida, otananing alohida o'rni va jamoatchilikning hamkorlikdagi vazifalari bor. Shu jihatdan qarasak, demak, —Tarbiya fanining o'qitilishi, samaradorligi masalasi umumxalq ishi darajasiga ko'tarilishi zarur. O'zbekiston kelajagi bo'lgan yoshlarning istiqboli uchun astoydil va hamkorlikda ishlashimiz kerak, degan ma'naviy talabni umumxalq xarakatiga aylantirilsa va har bir pedagog o'qituvchi o'ziga qat'iy vazifa sifatida belgilasa,—Milliy tiklanishdan-milliy yuksalish sari kontseptual g'oyani amalga oshirish imkoniyati oshadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining —Ma'naviy-ma'rifiy ishlar samaradorligini oshirish bo'yicha qo'shimcha choratadbirlar to'g'risidagi 2019 yil 3 maydagi PQ 4307-sonli qarori .
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 31 dekabrda Uzluksiz ma'naviy tarbiya kontseptsiasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlar to'g'risidagi 1059-sonli qarori
3. Anarmatovna, N. Y., & Ummatkulovna, X. Z. (2022). IMPROVING THE SYSTEM OF SPIRITUAL AND MORAL-SPIRITUAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, 1832-1838.
4. Nurumbekova, Y. (2020). Improving the system of spiritual and moral-spiritual training of future teachers. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*, 24(9), 411-418.
5. Нурумбекова, Я. А. (2012). ОСНОВНЫЕ ПРИНЦИПЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ВОСПИТАТЕЛЯ. *Педагогические науки*, (3), 107-108.
6. NURUMBEKOVA, Y. (2024). BO'LAJAK MUTAXASSISLARDA KOUCHING KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH DARAJASINI BAHOLASH VA TASHXISLASH ASOSIDA UNI PEDAGOGIK KORREKSIYALASH. *Молодые ученые*, 2(3), 11-14.

7. Anarmatovna, N. Y., & Ummatkulovna, X. Z. (2022). IMPROVING THE SYSTEM OF SPIRITUAL AND MORAL-SPIRITUAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, 1832-1838.

8. Nurumbekova, Y. (2023). THE TYPES AND MAIN PRINCIPLES OF COACHING. *Science and innovation*, 2(B2), 243-247.

INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI

M.A.Abdualiyeva

Guliston davlat pedagogika instituti
Pedagogika va psixologiya yo'nalishi magistranti
e-mail: mashhuraabduvaliyeva26@g-mail.com

Annotatsiya: ushbu maqolada siz butun jahonda globallashuv davrida ta'limni modernizatsiya qilishda, ta'limning sifati va samaradorligini jahon talablariga mos ravishda yuqori ko'rsatgichga olib chiqishda innovatsion texnologiyalarning o'rni qay darajada muhim ekanligi haqida tatbiq etilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim, texnologiya, modernizatsiya, interfaol, o'qitish, metod, didaktik texnologiyalar, faoliyat.

Abstract: in this article, you will learn how important the role of innovative technologies is in modernizing education in the era of globalization, in bringing the quality and efficiency of education to a high level in accordance with global requirements.

Key words: education, technology, modernization, interactive, teaching, method, didactic technologies, activity.

Mamlakatimizda barcha sohalarida bo'lgani singari ta'lim sohasida ham yanada takomillashtir bo'yicha chuqur islohotlar amalga oshirilmoqda. Ta'lim taraqqiyotini jahon andozasi darajasiga ko'tarish bosh maqsadimiz etib belgilangan. Buning asosi sifatida "Ta'lim to'g'risida"gi qonun hamda "Kadrlar tayyorlash milliy davlat dasturi" kabi asosiy mezonlarimizni ayta olamiz va buning zahirida malakatimizda ta'lim tizimini tubdan isloh qilish, yosh avlodga samarali va sifatli ta'limni tashkil etish yotadi. Asosiy mezonimizning amaliy natijasi sifatida jamiyatga yuqori deontologiyaga ega, raqobatbardosh kadrlarni yetishtirish tashkil etadi. Butun jahondagi globallashuv davrida ta'lim oluvchilarni axborot oqimidan to'g'ri foydalanishga hamda mustaqil faoliyatti to'ri tashkil etishga yo'naltirish ta'limning asosiy vazifalaridan biriga aylanmoqda.

Ta'lim sifati va samaradorligini oshirish hozirgi vaqtda ta'lim muassasalariga o'z sohasi bilimlarini va yondosh bilimlarni chuqur o'zlashtirgan, o'z ustida tinimsiz mehnat olib boruvchi, zamonaviy pedagogik texnologiyalar haqida keng ko'lamli nazariy va amaliy bilimlarga ega va uni unumli qo'llay oluvchi o'qituvchilarni talab etadi.

"Innovatsiya" atamasi lotincha "novatio" so'zidan olingan bo'lib, "yangilanish" (yoki "o'zgarish"), "in" qo'shimchasi esa lotinchadan "yo'nalishida" deb tarjima qilinadi, agar buni yaxlit "Innovatio" ko'rinishida tarjima qilsak – "o'zgarishlar yo'nalishida" deb izohlanadi. Innovation tushunchasi birinchi bo'lib XIX-asrning ilmiy tadqiqotlarida paydo bo'ldi. Innovatsiyaga har qanday turdagi yangilik sifatida emas, balki mavjud tizimning samaradorligini jiddiy ravishda oshiradigan omil sifatida qarashimiz lozim. Keng tarqalgan yangilash fikrlashlarga qaramasdan innovatsiyalar kashfiyotlardan farq qiladi.

Innovatsion ta'lim texnologiyasi – bu ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish uchun shart-sharoitlarni yaratish uchun mavjud usullar va vositalarni qandaydir yangi yoki sifat jihatidan yaxshilashni o'z ichiga olgan ta'lim faoliyatini tashkil etish metodologiyasidir. Ta'limdagi innovatsion faoliyat ta'lim sohasidagi innovatsiyalarning paydo bo'lishiga qaratilgan kompleks faoliyatni o'z ichiga oladi. Bu innovatsiyalar ta'lim jarayonini tashkil etishning usul va usullari, ta'lim va tarbiya jarayonida foydalaniladigan resurslar, ilmiy nazariyalar va tushunchalar bo'lishi

Uzluksiz ta'lim tizimida raqamli va innovatsion texnologiyalarning dolzarb muammolari

qizi	VAQT O'LCHOV BIRLIKLARI TO'G'RISIDAGI TASAVVURLARNI SHAKLLANTIRISH METODIKASI	
Beknazarova Muxlisa O'tkir qizi	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI O'QISH SAVODXONLIGINI OSHIRISH	356
N.S.Sangirova Sh.A.Xudoynazarov	IJTIMOIIY TARMOQLARDA ZAMONAVIIY YOSHLARNING IJTIMOIIY MUNOSABATLARINI SHAKLLANTIRISH	359
Ma'rufova Nargiza Gulyamovna	TARBIYALANUVCHILARNING YOSHIGA XOS BO'LGAN PSIXOLOGIK XUSUSIYATLAR ORQALI QOBILIYATINI SHAKLLANTIRISH	361
Axmedova Sayyora Furkatovna	BOSHLANG'ICH TA'LIM TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MATEMATIKA DARSINI TASHKIL ETISH	363
M.K. Jabborova	BOLALARDA LINGVISTIK IJODIIY INTELEKTNI SHAKLLANTIRISH ERTAK VA QO'SHIQLARDAN FOYDALANISH	365
Sheraliyeva Nasiba Alimkulovna	TARBIYA DARSLARINI TASHKIL ETISHDA O'QITUVCHIGA QO'YILADIGAN TALABLAR	368
M.A.Abduvaliyeva	INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNING TA'LIM SIFATINI OSHIRISHDAGI AHAMIYATI	372
Nasrullayeva Mumtozmahal Abdusamat qizi	BELGIYA VA SHVETSIYA DAVLATLARINING TA'LIM TIZIMLARIGA KOMPARATIV TAHLIL	373
Norboyeva Farangiz Alisher qizi	INNOVATSION TA'LIM SHAROITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING NUTQ MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	375
D.A. Dadabayeva	BARKAMOL YOSHLAR TARBIYASIDA GENDER MUNOSABATLARINING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	377
Omonboyeva Gulsevar Otabekovna To'xtasinova Gulnoza Baxodir qizi	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING INTELLEKTUAL SALOHIIYATINI RIVOJLANTIRUVCHI METODLAR	379
Jo'raqulova Saida Akramqul qizi	RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA O'QUVCHILARDA PEDAGOGIK KO'NIKMALARINING KOMPETENSIYAVIIY YONDASHUVI	381
Yusupova Ziyoda Ikrom qizi	O'QUVCHILARDA PEDAGOGIK KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISH	384
Yusupova Ziyoda Ikrom qizi	MAKTAB O'QUVCHILARIDA IJODIIY QOBILIYATLARNI RIVOJLANTIRISHNING PEDAGOGIK-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	387
Aliqulova Sevara Shamsiddin qizi Eliboyeva Sarvinov Rasulkbek qizi Qo'shimbatova Aziza Maqsudjon qizi	ADABIYOT – MILLAT TAYANCHI	390
Muxtorova Mohinur	BOSHLANG'ICH SINFLARDA DARSNI TASHKIL ETISH TARTIBI	392
Jumayeva Farangis Komiljon qizi, Xakimjanova Ruxshona Sobirjon qizi	O'ZBEK TILSHUNOSLIGIDA SO'Z BIRIKMASI VA GAPNING TAVSIFI	393
Xasanova Parvina Toxirjon qizi	MILLIIY TARAQQIIYOT YO'LIDA YOSHLARNI MA'NAVIIYATLI QILIB TARBIYALASHNING AHAMIYATI	397
Malikova Feruza Olimjon qizi	BOSHLANG'ICH SINFLARDA TARBIYA FANINI O'QITISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH METODIKASI	399
O'razbayeva Jasmina Abduhakim qizi Niyozullayeva Shoirja Jaloliddin qizi	BOSHLANG'ICH SINFLARDA SON SO'Z TURKUMINI INTERFAOL METODLAR ASOSIDA O'QITISH	401
Jumanazarova Zahro Berdiyov qizi Davronova Saida Valijon qizi	BOSHLANG'ICH SINFLARDA ERTAK JANRIGA XOS MATNLAR USTIDA ISHLASH	403
Doniyorova Dinora Kenjaboy qizi	BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATNNI O'RGANISH BOSQICHLARI	405